

2.13 Putování po okolí

Metody

diskuze, pohybová hra.

[Metody a formy](#)

Forma a popis realizace

Celodenní výlet v okolí místa konání ŠVP - tedy Jedovnice a okolí, Rudické propadání, mlýn Rudice a lom Seč.

Obsah

Podrobně rozpracovaný obsah

- Dnes vás čeká celodenní výlet po okolí – v jídelně si vyzvedněte připravené svačtinové balíčky (svačina + oběd), nezapomeňte na pevnou obuv, čepici, batůžky s pláštěnkou a pitím a oblečení odpovídající počasí (dle konkrétního počasí). V 9:00 bude sraz u východu z kempu.
- V průběhu výletu je na trase 8 zastavení, kde se dozvíte zajímavosti o daných místech. Dobře poslouvejte, k informacím se budeme vracet.
- V průběhu vás čeká také hra a zastávka na svačinu a oběd.
- Jdeme podle mapy: viz příloha 012.12.01 Trasa, kde vidíme jednotlivá zastavení.

Zastávky na trase:

- rybník Olšovec
- bývalá Hugova/Salmova huť
- Rudické propadání
- skalní útvar Kolíbky
- větrný mlýn Rudice
- geopark
- kostel sv. Barbory
- lom Seč

Zastávky na trase - informace:

Rybník Olšovec

- Stojíme na hrázi rybníka Olšovec. Svou rozlohou 42 ha je největším rybníkem na Dražanské

vrchovině. Jeho hráz je 8 m vysoká a 640 m dlouhá. Zkuste si výšku hráze představit s pomocí svojí výšky – kolikrát byste se do této výšky vešli.

- Rybník je využíván pro chov ryb a v letním období slouží k rekreaci a sportovnímu rybolovu. Je znám i pořádáním mezinárodních závodů motorových člunů.

Zopakujeme si hlavní informace: rybník Olšovec – největší rybník v okolí (Drahanská vrchovina), hráz vysoká 8 m, využívá se na chov ryb a k rekreaci, pořádají se zde závody motorových člunů.

Salmova huť

- Zde vidíte pozůstatky technické památky tzv. Hugovy či Salmovy hutě, kde se zpracovávala zdejší vytěžená železná ruda z okolí nedalekých Rudic a přetvářela na železo a později litinu.
- Vysoká pec a huť byla založena hrabětem Salmem v pol. 18. století a vydržela až do počátku 20. století, kdy zanikla.
- Na jejím místě byla vystavěna dodnes stojící a chátrající pila a jediným pozůstatkem je torzo (zbytek) kamenné zdi ve svahu nad potokem s vyústěním tunelu, kterým do huti proudila voda z nedalekého rybníku Floriánek.

Zopakujeme si hlavní informace: pozůstatky Hugovy/Salmovy hutě – zpracování železné rudy z nedalekých Rudic, výroba železa a litiny, fungovala od 18. do 20. století - poté vystavěna pila, voda z rybníku Floriánek.

Kolíbky

- Jedná se o menší skalní město či amfiteátr, který je oblíbeným místem horolezců i filmařů
- Lokalita využívána pro záběry do českých pohádek (např. Sedmero krkavců Ludvíka Ráží)
- Kolíbky jsou rovněž významné archeologické naleziště - lovci koňů a sobů.

Zopakujeme si hlavní informace: Kolíbky - skalní město oblíbené filmaři a horolezci, natáčení českých pohádek, významné archeologické naleziště (lovci koňů a sobů).

Rudické propadání

- Spolu s Býčí skálou tvoří druhý nejdelší jeskynní systém v České republice (po Amatérské jeskyni) o celkové délce přes 13 kilometrů.
- Jde o propadání Jedovnického potoka, je to nejmohutnější propadání v Moravském krasu.
- Vody Jedovnického potoka postupně padají až do hloubky 90 metrů - jeden z nejvyšších vodopádů v České republice.
- V jeskyni se také nalézá Rudická propast, nejhlubší česká suchá propast. Obří dóm je jedna z největších jeskynních prostor v Česku.

Zopakujeme si hlavní informace: Rudické propadání – druhý největší jeskynní systém v ČR (13 km), propadání Jedovnického potoka až do hloubky 90 m, Rudická propast – nejhlubší česká suchá propast, obří dóm – jedna z největších jeskyní v ČR.

Mlýn Rudice

Mlýn holandského typu (natáčí se pouze střecha) byl postaven v roce 1865. Je upraven jako stálá expozice historie obce, mineralogie, speleologie, železářství, hutnictví a hornictví.

- **Pověst o koze** - Je to již dávno, co obyvatelka nedaleké vesnice vzala na pastvu svou kozu. Aby kozu našla v pořádku tam, kde ji nechá, táhla ji na provaze, který zamýšlela uvázat na kolík zatlučený do země. Na pastvu se vydala na návrší u Rudice, kde již tou dobou stával větrný mlýn. Nedaleko cíle cesty si však hospodářka uvědomila, že doma zapomněla onen kolík, který chtěla použít pro přivázání kozy. Už se jí nechtělo jít s kozou celou cestu zpátky a znovu na kopec - koza by to zřejmě špatně snášela. Došla tedy až ke mlýnu a rozhodla se, že si pro kolík odskočí sama a pak kozu definitivně přiváže. Do té doby ale potřebovala kozu někde ponechat, proto ji na pár minut přivázala k peruti větrného kola místního mlýna. Koza nemohla utéct, takže se žena klidně vydala domů pro kolík. Když se ale s kolíkem vracela na návrší, čekal ji neradostný pohled. V polích u Rudice totiž začal foukat čerstvý vítr, který uvedl větrné kolo mlýna do pohybu - bohužel i s kozou, která byla pevně připoutaná k peruti. Když přestalo foukat, perut s kozou se zastavila téměř v nejvyšším možném bodě tak, že nebylo možné na ni dosáhnout. Spustila se tedy záchranná akce - několik lidí rychle přiběhlo pomáhat otočit větrné kolo, ovšem kozu se jim nepodařilo sundat dřív než za necelou půl hodinu. Koza nebyla při vědomí a ani všechny oživovací snahy nebyly úspěšné - nepodařilo se ji už zachránit. Smutný příběh kozy nakonec skončil na talíři její majitelky.

Zopakujeme si hlavní informace: mlýn Rudice - mlýn holandského typu, postaven v roce 1865, dnes stálá expozice o obci, speleologii, železářství a hutnictví.

Kostel sv. Barbory

- 24. 6. 1990 bylo posvěceno místo a položen základní kámen pro stavbu nové kaple podle návrhu Ing. arch. Petry Vorlíčkové z Brna.
- 21. září 2002 byla kaple, zasvěcená svaté Barboře, patronce horníků a jeskyňářů, slavnostně otevřena mší svatou.

Zopakujeme si hlavní informace: Kostel sv. Barbory - V roce 1990 položen základní kámen pro kapli sv. Barbory, Barbora - patronka horníků a jeskyňářů.

Rudice geopark

- Geologická expozice pod širým nebem.
- Byly sem svezeny vzorky hornin, které se nacházejí na území Moravského krasu. Prohlídková trasa je vyznačena chodníkem z plochých kamenů.
- Největší zastoupení zde mají různé druhy vápenců nacházejících se v krasové části území.

Zopakujeme si hlavní informace: Rudice geopark - expozice pod širým nebem, největší zastoupení - vápenec.

Rudice - lom Seč

- Rudický lom Seč leží na okraji obce Rudice. Lokalita je součástí Rudické plošiny a představuje usazeniny druhohorních stárí, které jsou označovány jako rudické vrstvy. Ty tvoří křemenné písky, pestré jíly a černohnědé železité písky a pískovce. Tyto barevné písky vytvářejí

jedinečnou scénérii spolu s vodou, kterou je lom částečně zaplaven.

- Od roku 1993 se v lomu již intenzivně netěží a oficiálně není zatím přístupný veřejnosti. Lom je viditelný z okolních cestiček v lese.

Zopakujeme si hlavní informace: lom Seč – okraj obce Rudice, usazeniny z období druhohor, barevné písky, jíly, pískovce; těžba neprobíhá.

Uzavření

Náměty na otázky na zpáteční cestu:

- Co obsahují červené písky? Železo.
- Komu byla zasvěcená kaple na cestě? Koho je to patronka? Sv. Barboře, patronka jeskyňářů a horníků.
- Jaká hornina má v okolí Rudic největší zastoupení? Vápenec.
- O jakém zvířeti mluví pověst o Rudickém mlýně? Co se mu stalo? Koza, uškrtla se.
- Jak se jmenuje nejhlubší česká suchá propast? Rudické propast.
- Jak se dnes využívá skalní útvar "Kolíbky"? Využívají ho horolezci, filmaři.
- Co se těžilo v okolí obce Rudice? Železná ruda.
- Na co je využíván rybník Olšovec? Chov ryb, rekreace, závody motorových člunů.
- Na závěr proběhne moderovaná diskuze s účastníky, zaměříme se na klíčové okamžiky celého dne.

Pomůcky a materiál

- pouze materiál na aktivitu [Povodňové „Věřte, nevěřte“](#)

Obsahové přílohy

#	Soubor	Popis
---	--------	-------

Zdroje

# Přílohy	Zdroj	Popis	Autor	Původ	Licence	Datum
016.13.01 01						
			Mapy.cz	https://mapy.cz	CC BY-SA	2019-10-24

From:

<https://mscb.vida.cz/> - **MSCB**

Permanent link:

<https://mscb.vida.cz/skolam/svp2/aktivita/13/2>

Last update: **2020/11/25 11:59**